

Sotsiaallainete ainevaldkonna kava rakendamise üldalused

Sotsiaallainete ainevaldkonna õppeained on: ajalugu, inimeseõpetus ja ühiskonnaõpetus.

1. Sotsiaallainetes õpitakse inimese ja ühiskonna toimimist minevikus ja tänapäeval, arendades oskusi mõista ühiskonna arengut ning teha teadlikke valikuid vastavalt väärtustele ja moraalinormidele.

Õppe eesmärk on kujundada vastutustundlikke ja kõlbelisi ühiskonnaliikmeid. Ajalugu õpitakse seoses kultuuripärandi ja tänapäeva arengutega, analüüsides ajaloolisi protsesse.

Inimeseõpetus arendab sotsiaalseid ja emotsionaalseid oskusi, rõhutades terviseteadlikkust, ausust ja hoolivust.

Ühiskonnaõpetuses omandatakse teadmisi ühiskonna toimimisest ja vastutustundlike otsuste tegemisest.

Sotsiaallainete eesmärk on arendada analüüsivõimet ja soodustada vastutustundlikke rahalisi otsuseid.

2. Ainevaldkonna pädevus

Sotsiaallainete pädevusega taotletakse õpilase toimetulekut iseendaga, suutlikkust toimida lähikonnas, valmisolekut ja oskust olla aktiivne ning vastutustundlik kodanik, oskust mõtestada ühiskondlikke suhteid minevikuühiskondades lähtuvalt ajaloolisest kontekstist ja üldinimlikest väärtustest.

3. Õppeainete kirjeldused

Ainevaldkonda kuulub kolm õppainet, mille taotletavate õpitulemuste saavutamiseks on arvestuslikud nädalatunnid kooliastmeti järgmised:

	I kooliaste				II kooliaste				III kooliaste			
Ained	RÕK/kool	1.kl	2.kl	3.kl	RÕK/kool	4.kl	5.kl	6.kl	RÕK/kool	7.kl	8.kl	9.kl
Inimeseõpetus	2		1	1	2		1	1	2	1	1	
Ajalugu					(3) 4		1+1	2	6	2	2	2
Ühiskond					1			1	2			2

4. Üldpädevuste kujundamine ainevaldkonna õppeainetes.

Väärtuspädevus.

Austab demokraatiat ja inimõigusi, teab oma õigusi ja kohustusi, järgib seadusi, üldinimlikke väärtusi ja üldtunnustatud käitumisnorme, kujundab oma arvamuse ning on vastutustundlik ja aktiivne ühiskonnaliige, on lojaalne Eesti riigile.

Enesemääratluspädevus.

Tunneb huvi enda arengu vastu, hindab ennast adekvaatselt, analüüsib oma võimalusi, usub endasse ja kavandab oma tulevikku, võtab eakohase vastutuse oma tuleviku kujundamise eest, väärtustab loovust ja ettevõtlikkust ning arendab endas neid omadusi ja pädevusi.

Õpipädevus.

Valdab infootsimise meetodeid, hindab kriitiliselt allikate usaldusväärsust ja teabe sisu; väärtustab teaduspõhist maailmapilti ja kujundab enda seisukoha.

Matemaatika-pädevus.

Oskab lahendada protsentülesandeid, lugeda graafikuid, diagramme; analüüsida ja võrrelda erinevat statistilist materjali.

Ettevõtlikkuspädevus.

Tunneb huvi enda arengu vastu, hindab ennast adekvaatselt, analüüsib oma võimalusi, usub endasse ja kavandab oma tulevikku, võtab eakohase vastutuse oma tuleviku kujundamise eest, väärtustab loovust ja ettevõtlikkust ning arendab endas neid omadusi ja pädevusi.

5. Valdkonnaülene lõiming ja õppekava läbivate teemade käsitlemine.

Ajalugu õppides omandavad õpilased kultuuriruumis orienteerumiseks olulisi teadmisi oma kodukoha ja maailma minevikust ning kultuuripärandist. Aine vahendusel suunatakse õpilane teadvustama, analüüsima ja kriitiliselt hindama ning tõlgendama minevikus aset leidnud sündmusi ja protsesse, nende omavahelisi seoseid ja seoseid tänapäevaga ning

ajaloosündmuste erineva tõlgendamise põhjusi. Ajalooõpetus kujundab oskust mõista minevikunähtuste mõjul toimuvat arengut.

Inimeseõpetuse eesmärk on toetada õpilase sotsiaalsete ja emotsionaalsete oskuste arengut, õppides tundma ennast, kujundama vastutustundlikult oma suhteid, olema terviseteadlik, aus, hooliv ja õiglane. Inimeseõpetuse kaudu kujundatakse esmased teadmised ja hoiakud sotsiaalsest võrdsusest, võrdväärsest ning naiste ja meeste võrdõiguslikkusest.

Ühiskonnaõpetuses omandavad õpilased teadmised, oskused ja hoiakud ühiskonnas toimimiseks ning vastutustundlike otsuste tegemiseks. Õppeaine üldeesmärk on luua eeldused aktiivse kodaniku kujunemiseks ja ühiskonna sidususe tugevdamiseks.

Kõik sotsiaalvaldkonna ained on toeks, et õpilasel areneks suutlikkus analüüsida oma käitumist ja selle tagajärgi, sobival viisil oma tundeid väljendada, aktsepteerida inimeste erinevusi ning arvestada neid suheldes; ennast kehtestada, seista vastu ebaõiglusele viisil, mis ei kahjusta enda ega teiste huve ega vajadusi.

6. Õppetegevuse kavandamine ja korraldamine.

Õppetegevus põhineb õppijakeskse lähenemise põhimõttel, kus keskendutakse õpilaste õpimotivatsiooni hoidmisele ja nende kujunemisele aktiivseteks, iseseivateks ja loovateks ühiskonnaliikmeteks, kes oskavad teha teadlikke valikuid ja võtta vastutust oma õppimise eest. Õpetajad teevad koostööd õppekava alusväärtustest, valdkonnapädevustest ja kooli õppekavast tulenevate eesmärkide järgi, arvestades kohalikku eripära ja ühiskonna arengut. Õpilaste õpikoormus on mõõdukas ja jaotub ühtlaselt, et jääks aega puhkuseks ja huvitegevuseks.

Õpetuses arvestatakse õpilaste eelteadmisi, huve ja individuaalseid eripärasid, pakkudes diferentseeritud ülesandeid, mis toetavad õpilase arengut ja tähenduslikku õppimist. Õpetuses kasutatakse erinevaid õppemeetodeid, sealhulgas uurimistööd, aktiivseid ja loovaid tegevusi, et laiendada teadmisi, arendada oskusi ja kujundada hoiakuid. Info- ja kommunikatsioonitehnoloogiat rakendatakse õppekeskkondade ja -materjalide loomiseks. Õppe käigus arvestatakse ka koolivälise elu sidumist õpikogemustega, et tagada ainekäsitle elulähedus ja õpilasele tähenduslikkus. Ajalooõpetus on uurimispõhine, kasutades esmaseid ja teiseseid allikaid, ning kõigis sotsiaalainetes kajastatakse ühiskondlikke muutusi.

7. Hindamine

Ajaloos hinnatakse õpilaste teadmisi ja oskusi ajaloosündmuste analüüsi kaudu, keskendudes allikaanalüüsile, kus hinnatakse olulise info leidmist, tõlgendamist ja usaldusväärsuse hindamist. Arutlusel hinnatakse faktide teadmist, seoste loomise oskust ning isikliku suhtumise põhjendatud esitamist. Inimeseõpetuses hinnatakse õpilaste teadmiste ja hoiakute seostamise oskust, samas kui väärtushinnanguid mõõdetakse juhtumianalüüsi ja õpilase otsuste alusel. Ühiskonnaõpetuses hinnatakse arutlus- ja analüüsioskusi, ühiskondlike probleemide lahendamise oskust ja kodanikuvastutust, samuti oskust kuulata ja tõenduspõhiselt väidelda.

8. Õppekeskkond

Õppimist toetav õppekeskkond on kultuuritundlik, kaasav ja turvaline, kus valitseb vastastikune austus, hoolivus ja usaldus. Õpilaste pingutusi ja õpiedu märgatakse ja tunnustatakse. Erinevaid seisukohti aktsepteeritakse, neid arutletakse ja hinnatakse tõenduspõhiselt, lähtudes demokraatlikest väärtustest. Kool pakub võimalusi ruumi paigutuse kohandamiseks liikumist vajavateks tegevusteks, näiteks rühmatöödeks ja rollimängudeks. Samuti on olemas internetiühendus ja digitehnoloogia kasutamise võimalused, õppetööd saab viia läbi ka koolivälistes kohtades, kasutades erinevaid õppematerjale ja -vahendeid.